skrenten når vi ser den velve seg over oss. Vi rykker raskt tilbake. Her er det rasfare. Kursen blir lagt rett vestover, en knapp kilometer skulle ta 5 minutter. Så er det bare en lett kurs inn i det store skardet mellom Eggekollan og Grønliskardstinden. Vi kommer oss greit inn i dalen og har foran oss den lange Skjelbreidalen. Her er det enkelt å orientere.

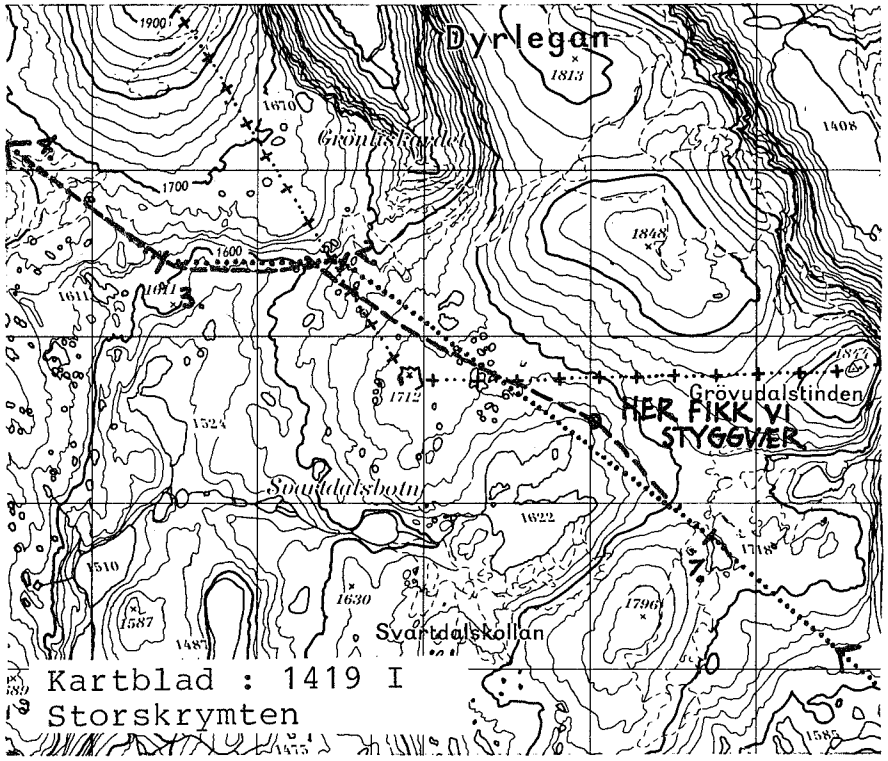

Skaff deg erfaring!

Å lære seg å kjenne sin egen og situasjonens begrensning er kanskje den viktigste del av erfaringa du får ved å ferdes i fjellet. Men du får ingen brukbar erfaring hvis du alltid holder deg innendørs i småstygt vær. Prøv deg i ruskevær under kontrollerte forhold, bruk kart og kompass og øv deg på å bruke tida som avstandsmåler.

GOD TUR!

Ta med fotoapparatet i naturen

Av JON ØSTENG HOV

Når sovepose, ryggsekk, telt osv. finnes fram før turen, så glem ikke fotoutstyret. Det er det mere enn én som har angret på ikke ble med i ryggsekken. For før enn man aner det kan man stå midt oppe i en situasjon som en senere i livet aldri vil oppleve maken til; en solnedgang uten sidestykke (ingen solnedganger er like ens), en fiskefangst ingen vil tro på uten fotodokumentasjon, eller sjeldne møter med naturens egne innvånere osv. Tenk å stå uten fotoapparat når elgen kommer svømmende over tjønna, når man møter hundrevis av rein på vidda, for ikke å snakke om når kongeørnen sirkler lavt over deg, noe som en sjelden gang hender. Man kan bli gal av mindre.

Og lesere av TT's årbok er sikkert folk som ikke bestandig tråkker oppgåtte stier, men søker ensomheten i store skoger og på øde vidder. På slike plasser kan man møte dyr få andre har opplevd, som for eksempel bjørn, jerv, gaupe o.l. For i forhold til svenskene er vi atskillig fattige på slikt billedstoff. Årsaken til det kan vel være flere, men mest fordi svenskene er ivrigere fotografer enn vi, og at flere av dem har bedre utstyr enn de fleste av oss. For eksempel er det mange svenske elgjegere som har med fotoapparatet når de skal sitte på post, og det har bl.a. resultert i flere fine opptak av bjørn. Et par svenske studenter som var på en lengre fjelltur fikk bilder av to jerver som syslet med sitt, like ved siden av en flokk reiner, uten at reinene flyktet, de åt rolig videre, ja, flere av dem til og med lå, sjøl om jervene ikke var mange metrene borte. Det hele ble en fotoserie uten sidestykke.

Noe slikt kan også godt skje i Norge, om vi bare lærer oss å ta med fotoapparatet og bruke det. Nå er alle klar over at slike bilder ikke kan tas med vanlig instamatickamera. Et noe bedre fotoutstyr må nok

til. Når folk hører det, steiler de ofte og sier: Nei, det lærer vi aldri å bruke. Men det er mye enklere å bruke enn mange tror, og klarer man å lære seg å kjøre bil, så lærer man seg å bruke speilreflekskameraer også.

Noen synes det vil falle dyrt å investere i brukbart fotoutstyr. Nå er vel det en vurderingssak, men billedresultatet man får vil langt oppveie det en spanderer i utstyr. Og det averteres også mye brukt utstyr som er billig.

Hvis man ikke drar ut i villmarka spesielt for å fotografere, men tar med seg utstyret i håpet om at noe vil dukke opp, vil jeg anbefale å ta med to linser, et normalobjektiv og en 300 mm telelinse. Da tror jeg man skulle kunne dekke det meste av det som oppstår. Nå skal vi også være klar over at fotoapparatet kan brukes som våpen, i foreksempel dokumentasjonen av ødeleggelsene i naturen. Et bilde kan si mye mer enn ord. Men bruk kameraet med forstand, et bilde må ikke tas for enhver pris. Det er umulig annet enn at folk som går i naturen av og til vil komme inn i et reirområde til en eller annen fugl. Gjør oppholdet der så kort som mulig. Det skader selvfølgelig ikke om man tar et fluktbilde eller et bilde når fuglen sitter i et tre i nærheten. Men den tid er forbi da naturfotografene bygde skjul ved fuglereirene, dette er ikke lenger akseptabelt. Men naturfotografering er så uendelig mye mere enn bare fugler og dyr, og med den variasjonsrikdom vi har og ta av i vår natur, skulle det ikke mangle oppgaver for den som er interessert.

Men først og fremst må vi huske på at vi er gjester når vi beveger oss i naturen, og at vi må oppføre oss deretter. Vi må følge de spilleregler som gjelder der. Men for dem som vil ha mere glede av turene i villmarka er ikke kameraet til å komme utenom, ta det med og bruk det. Bildene som følger denne artikkelen er tatt med Canon fotoutstyr.

Alle fargefotos på følgende sider er tatt av Jon Østeng Hov.

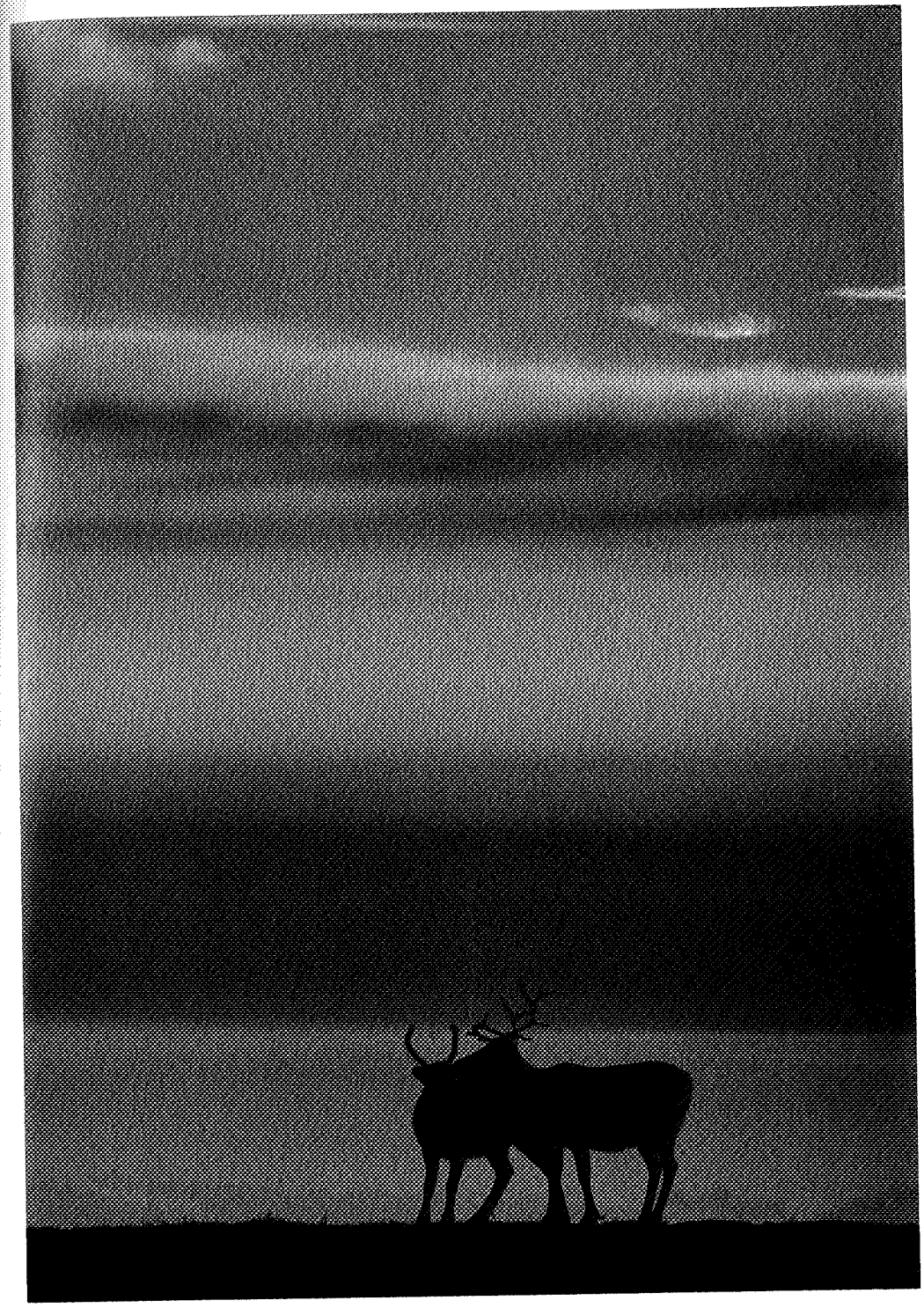

Rein

Jt fra Skardøra – i bakgrunnen Sylsjøen og Helagsfjellene.

Vår ved Sylporten

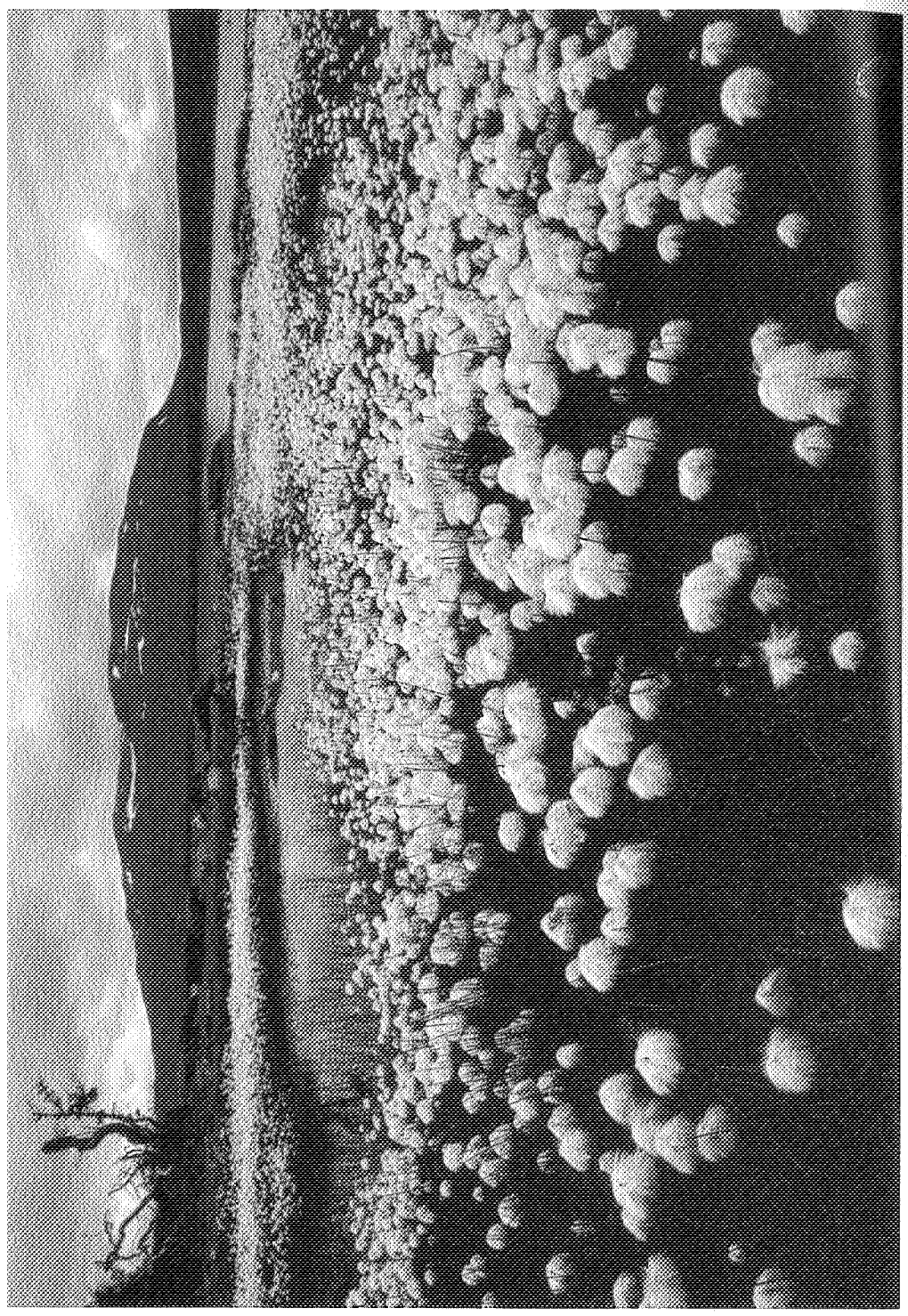

Myrull ved Essandsjøen

Fjellrev

rype

Spindelvev og enghumleblom

Blåklokke

Gamle ski i Trøndelag

Av ELLING ALSVIK

I årtusener har ski vært et viktig fremkomstmiddel om vinteren. Hvor gamle skiene er vet ingen. Heller ikke er det sikkert hvorledes de oppsto, men det er ikke utenkelig at de er utviklet fra trugelignende utstyr.

Truger er utbredt over hele den nordlige halvkule der det er snø om vinteren, i Europa, Asia og Nord-Amerika. Indianerne i Nord-Amerika lærte seg aldri å lage ski. Istedet brukte de ganske store truger som ofte var meget forseggjorte og dyktig laget.

I Europa og Asia var trugene mer som et supplement til skiene. Derfor ble det vanligvis ikke lagt så mye arbeid på dem som på de amerikanske. Trugene har nok her hatt like stor utbredelse som skiene. Men i det siste er det bare i Skandinavia og i Øst-Sibir (hos tsjuktsjere, korjaker og itelmener) at de har vært i vanlig bruk. De eldste skitypene har gjerne vært inndelt i to hovedgrupper, den arktiske typen og den sørlige typen. Begge var temmelig korte og mye bredere enn våre ski. Den arktiske typen var helst skinnkledd under, og den var spiss i begge ender, mens den sørlige typen var rett bak og ikke hadde skinnkledning. Fotfestet var forskjellig.

Den arktiske skitypen var utbredt fra Nord-Japan, gjennom nordlige Sibir og nordlige Russland til kysten av Nordishavet. Den sørlige skitypen fantes fra Ural, gjennom sørlige Russland, Nord-Polen, Baltikum, Sør-Sverige og trolig Sør-Norge fram til Vestlandskysten.